

KLIMA

4.13

Norsk magasin for klimaforskning

Klima på stedet hvil

side 26–27

°CICERO

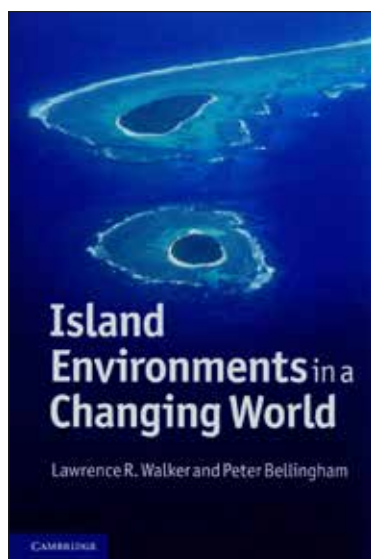
Cocktail av drivhusgasser ■ Ingen oljefinansboble ■ Gåstrategi etterlyses ■ Økende ekstremtemperaturer ■ Å reise er å leve

Grunnleggende om øyer

ILAN KELMAN

forsker, CICERO Senter for klimaforskning

(ilan.kelman@cicero.oslo.no)

Lawrence R. Walker og Peter Bellingham

Island Environments in a Changing World

Cambridge University Press, 2011

Øyer, øyfolk og øysamfunn er tidlig ute med å merke effektene av de sosiale og miljømessige endringene som verden opplever. Mye har vært skrevet om disse endringene og om hvordan vi responderer på dem. Boka «Island Environments in a Changing World» er skrevet av to planteøkologer og bidrar til denne litteraturen. Den gir et godt overblikk over mange av de utfordringene og mulighetene som møter øyer og øyfolk i dag.

Forfatterne Lawrence R. Walker og Peter Bellingham starter med å beskrive innholdet i og rammene for boka, slik at leseren vet akkurat hva hun eller han kan forvente. Forfatterens mål blir beskrevet i første setning: «Å undersøke forhold mellom øymiljøer og folk». For å nå dette målet vil forfatterne «utforske hvordan dette dynamiske forholdet

har endret både den naturlige historien til øyer og samspillet mellom mennesker og natur».

De åtte kapitlene i boka er logisk strukturert, boka setter problemet inn i en ramme, beskriver hvilken kunnskap vi har i dag og bruker kunnskapen i praktiske øvelser og funderinger omkring framtiden. Bakerst i boka får vi en ordliste med tekniske, økologiske begreper.

Boka gir oss både menneskelige og miljømessige perspektiver på en nyttig og balansert måte. Dette er forfriskende og annerledes enn den vanlige tilnærmingen som har gått ut på å starte med å beskrive miljøet som noe nærmest ubørt, for deretter å tilføye menneskelig aktivitet som et slags tillegg. Forfatterne beskriver åpent hvordan de hovedsakelig skriver ut fra det perspektivet at de er økologer som har levd og forsket på øyer. Men heldigvis bruker de dette for å understreke hvordan mennesker har påvirket øymiljøer og hvordan øymiljøene har påvirket folk.

Forfatterne legger vekt på ni øygrupper, valgt ut blant steder der de selv har arbeidet: Japan, Hawaii, Tonga, New Zealand, Jamaica, Puerto Rico, Island, De britiske øyer og Kanariøyene. Dette gir et imponerende mangfold av geografi, areal og befolkning. Det sikrer også at leseren fanger opp kunnskap som blir formidlet i bok, samtidig som det helt klart kommer fram hvordan forfatterne har brukt kunnskapen i forskningen sin.

«Island Environments in a Changing World» er en lærebok som gir grunnleggende kunnskaper og informasjon om miljøforskning fra øyer, samtidig som boka beskriver personlig utforskning. Dette ser vi først og fremst tydelig i bokas tekstbokser, der forfatterne skriver i førsteperson, og der de gir interessante innblikk i egne interesser, kunnskaper og erfaringer fra felten. Bildene er også hovedsakelig forfatterne egne, og Walker og Bellinghams personlige erfaringer er med på å gjøre boka både unik og leseverdige.

Mer innhold som beskriver urfolkperspektivet, spesielt drøfting av moderne synspunkter, ville ha rundet av innholdet. Men alt i alt tar boka oss med på en fascinerende reise på øyer som har opplevd – og fortsetter å oppleve – en verden i rask forandring.

OVERSATT AV JORUNN GRAN